

Liikenneasiat ja maakuntaudistus

Eduskunnan hallintovaliokunta

15.3.2017

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikennehallinto ja maakuntauudistus

Maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2019 ja samalla lakkaavat nykyiset ELY-keskukset, aluehallintovirastot AVI:t ja maakuntien liitot.

- 1) ELY-keskuksissa L-vastuualuella hoidetut tehtävät siirtyvät pääsääntöisesti hoidettaviksi maakunnissa.
- 2) Poikkeuksena ovat valtakunnalliset tehtävät (69 htv), jotka siirtyvät L-vastuualueelta Liikennevirastoon (tienpidon lupatehtävät/erikoiskuljetukset, tienvarsimainonta ja kaapeleiden ja johtojen sijoittaminen; valtakunnalliset asiakaspalvelutehtävät; tienvarsitelematiikka; ajoneuvojen siirrot ja vahingonkorvausasiat sekä museo- ja perinnetoiminta)

3) Siirtyvät tehtäväkokonaisuudet on kirjattu **maakuntalain 6 §:ään**:

1 mom: Maakunta hoitaa sille lailla säädettyjä tehtäviä seuraavilla tehtäväaloilla:

14) liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö ja toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun;

15) yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät

2 mom: Maakunta voi lisäksi hoitaa:

- Liikennepalveluiden maakunnallista kehittämistä ja järjestämistä sekä julkisen henkilöliikenteen suunnittelua ja järjestämistä samoin kuin sitä koskevia valtionavustustehtäviä, lukuun ottamatta Liikennekaassa mainittujen kunnallisten ja seudullisten viranomaisten toimialaa sekä raideliikennettä;
- Saaristoliikenteen suunnittelua ja järjestämistä.

Muutosten vaikutuksia

1. Tienpitäjän vastuu ja ohjaustehtävä säilyvät valtiolla (LVM ja Liikennevirasto)
2. Maantiet (pl. kuntien katuverkko ja yksityistiet) säilyvät valtion omistuksessa ja taseessa
3. Liikennejärjestelmää kehitetään jatkossakin kokonaisuutena
4. Tienpidon hoito (periaate: maakuntien yhteistyönä), jos nykytilanteen mukaisesti niin:
 - Alueellinen tienpito hoidettaisiin 9 maakunnan alueella
 - Hankinnat hoidettaisiin edelleen keskitetysti (4 maakunnan alueella)
5. Muutokset toteutetaan erillislaeilla ja niiden muutoksilla (maantielaki, yksityistielaki, liikennekaari II, tieliikennelaki)
6. Maantielakiin sisällytetään säännökset mm. ohjausmallista, mahdollisista tehtävien koonneista ja tarvittavista sopimuksista.

Rahoitus (rahoituslain täydennys; lausunnolla parhaillaan)

Tienpidon rahoitus säilyy erillisrahoituksena

- LVM:n momentilla (yhteensä 508 milj euroa/2017)
- Määräraha jaetaan maakunnille sopimusten ja erillislainsäädännössä (maantielaki) määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

Saaristoliikenteen rahoitus säilyisi erillisrahoituksena

- Asia kirjataan saariston kehittämistä koskevaan lakiin
- Määräraha vuonna 2017 noin 18,3 milj euroa
- Sopimusjärjestely

Yleiskatteellisena maakunnille siirtyy noin 38 milj euroa:

- Joukkoliikennepalveluiden ostot ja kehittäminen (ELY-osuus)
- Valtionavustukset yksityisteille ja liikkumisen ohjaukseen sekä eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon